

je v Puconce bližje, kjer je sedež luteranske župnije. Dognali so, ker so pač tako morali do- gnati in otroci so bili dodeljeni v Puconce. Ka- toliški starši pa otrok niso hoteli pustiti v Pu- conce in so še dalje hodili k Sebeščanu. Sala- mendci so takrat še pripadali puconski občini, zdaj pripadajo že k naši. Naša občina je takrat za- htevala od puconske občine prispevek za katoli- ške stroke, pa seveda niso nič dobili, ker so pač otroci dobili njihov šolski okoliš in lahko pridejo v Puconce. Katoliki so prosili na vseh mero- dajnih mestih, da naj ja pustijo otroke še dalje pri Sebeščanu, da bodo tudi sami prispevali, če ne bo drugega izhoda. Na pomoč je priskočila banovina in dala podporo. Zdaj zopet zahteva puconska občina prispevek od naše občine za lu- teranske otroke. Cel babilon je že vse skupaj. Edini izhod je, da bi se naj sedaj oblast pobri- gala, da bi bili otroci iz šalamencev dodeljeni naši šoli, ker itak pripadajo tudi pod našo občino, in katoliki pod našo župnijo. Naj se še enkrat premeri razdalja, prepričani smo namreč, da se- daj oblast ne bo merila s političnimi metri.

Vestnik ZAKS

Iz delovanja ZAKS

Zveza absolventov kmetijskih šol, posebno pa mariborska podružnica zveze, je nad vse lepo sprejela zastopnike češkoslovaških kmetijskih or- ganizacij, ki so dne 21. junija zvečer v St. Tiju prekoračili državno mejo. Na meji sta jih čakala zastopnik zveze in zastopnik mariborske podruž- nice, ki sta jih spremljala v Maribor, kjer so brate Čeha sprejeli estali odlični zastopniki me- sta Maribora in društva, kakor tudi številni čla- ni ZAKS. Dne 22. junija je za brate Čeha daro- val sv. mašo na Slomškovem grobu g. ravnatelj Hrastelj. Po ogledu vinarske šole, kjer jih je po- gostil g. ravnatelj Priol, so se bratje Čehi v spremstvu zastopnika ZAKS in zastopnika ban- ske uprave podali v Ptuj, kjer jih je slovesno sprejela ptujška podružnica ZAKS. Iz Ptuja so se podali gostje v Ormož, kjer jih je pogostila or- moška podružnica ZAKS, na kar so se izletniki podali na Hrvaško in dalje proti morju. Za mla- dišinske mednarodne dneve pridejo v Ljubljano,

na kar se preko naše lepe Gorenjske vrnejo v svojo domovino.

Tovariši absolventi, ki se zanimajo za prakso v Nemčiji, se naj obrnejo na zvezo v Ljubljano, kjer dobe podrobnejša navodila. Na razpolago je še nekaj mest.

Cez par dni bo seja ožjega odbora ZAKS, na kateri se bodo brezpogojno črtali tisti, ki svojih obveznosti s tem, da bi plačali članarino, niso izpolnili. Kdor članarino res še ne more plačati, se naj vsaj pismeno opraviči, da bo to storil. Blagajnike podružnic pa pozivamo, da članarino, ki so jo pobrali, takoj nakažejo zvezi.

Ormoška podružnica ZAKS priredi 3. julija celodnevni izlet z avtobusi v Prekmurje. Vozni- na znaša za člane ZAKS-s člansko izkaznico 30 din, za nečlane 40 din. Kdor se želi izleta udele- žiti, naj omenjeni znesek vsaj do 1. julija nakaže blagajniku Rajh Francu, logarju pri Veliki Ne- delji. Podrobnejša navodila o izletu daje tajnik Avgust Podgoršek, oskrbnik, Velika Nedelja.

Predsedniki, tajniki in blagajniki podružnic Prevalje, Slov. Konjice, Slov. Bistrica, Ptuj, Or- mož, Ljutomer ter Jarenina se strogo obvezno pozivajo na okrožno sejo, ki bo 17. julija ob 9. uri dopoldne v prostorih Gambrove restavracije v Mariboru. Dnevni red: Izvolitev okrožnega odbo- ra, izdelava načrta bodočega dela in raznaterosti.

Vsi člani ZAKS se pozivajo, da pri proslavitvi 20 letnice osvoboditve Maribora sodelujejo. Pri- prave za proslavitev vodi tov. Doberšek Tit, na katerega se je obrniti po navodila. Kot zastop- niki kmečkega stanu moramo pokazati na ta dan dostojno, pristno kmečko življenje. Kako se bo to izvedlo, se informirajte pri omenjenem tou- rišu.

*

Zasliševanje pred sovjet- sko čeko

Po varšavskem »Meču« prinaša »Golos Rossii« v Zofiji poročilo inozemskega stro- kovnjaka, ki je prišel pred sodišče razvpite Čeke ali tajne policije. Če Čeka že tuje- ga državljan tako pritiska, potem ni čud-

no, če ruske državljanke spravlja ob pamet, da namišljene grehe priznajo. Poročilo se takole glasi:

V sobi, kamor so me pripeljali na zasli- šanje, je sedel preiskovalni sodnik. Na des- ni in levi od njega sta sedela dva njegova pomočnika. Prigovarjali so mi, naj pri- znam, da sem agent nemške tajne policije Gestapo. Jaz sem vkljub vsem grožnjam trdil, da tega ne priznam. Ker so videli, da se ne vdam, so molčali. Potem je eden izmed pomočnikov sodnika vrgel žveplen- ko na tla ter mi je ukazal, da naj jo pobe- rem. Jaz sem se nagnil, da bi to storil, a v tem trenutku je padel strašen udarec po tilniku. Pred očmi se mi je potemnelo in padel s n.

K zavesti sem zopet prišel, ko so mi pljusknili v lice kupico hladne vode. Sku- šal sem lice obrisati z robcem. Tedaj pa mi je eden izmed pomočnikov sodnika plju- nil v obraz. Enkrat — in še drugič. Jaz ni- sem več vzdržal in sem ga napadel s pest- jo. Na to so — kot je bilo vidno — čakali. Planili so name in so me kruto tepli. Ko sem padel, so me suvali z nogami.

Nato so posadili inženerja v ječo prve kategorije, kjer je stala voda do gležnja. Dnevno je dobil 60—70 gramov kruha in vode.

Po preteku sedmih dni so me zopet poklicali na zaslišanje. Grozili so mi in me silili, da naj priznam svojo zvezo z Gesta- po. Ker jim nisem izpolnil želje, so me ne- ustmiljeno tepli.

Nazadnje, ko je inženjer predsedel mesec dni v ječi druge kategorije — suh pod, de- ska za spati in 70 dkg kruha na dan — so ga poklicali na tretje zaslišanje.

Pred zaslišanjem so mi dali dober obed: kokošjo juho, pečenko in kompot. Ko sem obed končal, je preiskovalni sodnik zopet zahteval, da priznam zvezo z Gestapo. Jaz sem mu povedal v obraz, da se ne dam kupiti z dobrim obedom in da tega nikdar ne bom priznal.

Tedaj so me posadili na poseben stol z visokim prislonom. Sedeti sem moral mir-

Deset tednov je precej dolgo. V tem času tudi orožniki niso držali križem rok. Prepatruljirali so vse dravskopoljske goščave, v naseljih pregledali sum- ljive hiše ter najbolj skrivna pribežališča — a vse zaman! Precej hudo ranjeni ter oboleli begunec se je tako skrtil pred oblastjo, da ni zapustil nobene sledi in ni znal nikdo povedati, katero smer si je izbral za pobeg. Po tolikernih brezuspešnih iskanjih in povpraševanjih so javili orožniki sodišču, da se je moral Jurij Potočnik zateči in skriti kam na Hrva- ško, kjer ga bo mogoče najti čez dalje časa.

Vse orožniške pogone je srečno preстал v Sta- rošincih se zdraveči ponarejevalec in se je toplo zahvaljeval gostitelju, kateri je tvegala zanj za slučaj izsleditve hudo kazni. Najbrž v vasi sami ni znal nikdo za Jurija, razen onih, ki so mu stregli. Ti slednji so skrbno molčali, koga skrivajo in mu po- magajo do zopetnega zdravja.

V Starošincih se je zgodilo samo enkrat, da je zavohal Jurijevo skrivališče neki živinski barantač. Od Potočnikovega gospodarja je imel na posodo vole- ter par tisočakov. Grozil je z ovadbo, ako mu za- ščitnik zločinca ne spregleda dolga in ne prepusti za vselej volov. Ogroženi dobričina je peljal izsiljevalca k Juriju. Pogled na prepadeni obraz ranjenca je na-

silneža tako presunil, da se je začel prijazno pogo- varjati z Jurijem, ponudil mu je tobaka in mu je obljubil pri odhodu kurjo pečenko, da bo poprej okreval in si opomogel. Celo ta je molčal liki grob in je pošiljal oslabelemu bolniku vse mogoče pri- boljše v nadi, da se bo že spomnil nanj, ko se bo pocelil in se zopet posvetil ponarejanju.

Ljudski glas o Juriju

Ko je bil Jurij Potočnik po preteku desetih tednov toliko pri moči, da je lahko vstajal s po- stelje in je hodil po sobi, so se že bili tudi orožniki umirili. Vse Dravsko polje je domnevalo svojega najbolj brihtnega rojaka kje med Hrvati. Znanci so si ga želeli v svojo sredino. Govorili so očito, če se vrne, ga bodo znali skriti, da ga ne bo izsledilo nobeno še tako bistro orožniško oko.

Posrečeni in najdrznejši Jurijev pobeg je obdal mojstra z vencem občudovanja. Ljudje so raztrosili o njegovem junaštvu mnogo več, nego je bila res- nica. Postal je pravi ljudski junak in dobrotnik. Jurij ni kradel, ni pobijal, le denar je delal in ga je hotel deliti med poljanske siromake. Tako početje vendar ni bil noben greh v očeh navadnega človeka! Pri delu na njivah in travnikih si je pripovedoval

je uporabljal zavijalni papir nabojnih zavitkov. Nekatere izmed gosli, ki jih je tako izdelal, ima- jo čudovit zvok cremon- skih instrumentov. Stro- kovnjaki pravijo, da ute- gne ta izum ustvariti prevzat v izdelovanju gosli. Za izdelavo enih papirnih gosli bo rabil izvežban delavec okrog 40 ur. Izdelava s stroji ne prihaja v poštev.

Največja ura na svetu Največjo uro na svetu so postavili na 267 me- trov dolgem peronu glav- ne postaje v Lipskem. Njen kazalnik ima pre- mer 2.70 m. Na tej po- staji, ki je največja v Nemčiji, je 200 ur in vse so priključene na uro, katere tek urejajo vsako jutro po nekem Morseo- vem znaku iz Berlina. Vseh teh 200 ur poganja elektrika.